

เทศน์เช้า วันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๕

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เราเกิดเป็นมนุษย์ปรารถนาความสุข ที่นี้ความสุขในความเป็นมนุษย์ เห็นไหม ถ้าคน
หยาบๆ ความสุขในความเป็นมนุษย์ สิ่งใดที่กระทำประสบความสำเร็จของเขา เขาว่าสิ่งนั้นเป็น
ความสุขของเขา นี่ความสุขของเขา เขาคิดของเขาเนะ ถ้าความสุขอย่างนั้น คุณเพราะความสำเร็จ
ของเรามันจะคงที่ไหม? มันไม่มีสิ่งใดคงที่หรอก มันเป็นอนิจจังทั้งนั้นแหละ

สิ่งที่เราทำความสงบแล้วเรารักษาไว้ได้นานแค่ไหน? สิ่งทีประสบความสำเร็จ เห็นไหม
แต่ถ้าเราทำของเราเป็นสัมมาทิฐิความถูกต้องดีงาม มันมีผลสำเร็จต่อเนื่องยาวนาน ความ
ต่อเนื่องนั้นจะทำให้ชีวิตของเราไม่ลุ่มๆ ดอนๆ สิ่งทีชีวิตของเราลุ่มๆ ดอนๆ เพราะอะไร? เดียวก็
ดี เดียวก็ร้าย สิ่งที่ดี ทุกคนปรารถนาสิ่งที่ดี แต่สิ่งที่ดีมันคงที่ไหมล่ะ?

ความดีและความชั่ว ในการประพฤติปฏิบัติเขาให้ข้ามพ้นดีและชั่ว ถ้าข้ามพ้นไปแล้ว
เห็นไหม สิ่งนี้มันเป็นความจริง มันเป็นความจริงเป็นความจริงอย่างไรล่ะ? ข้ามพ้นดีและชั่ว
แล้วมันไปอยู่อย่างไรล่ะ? มันไปอยู่อย่างไร เพราะเรายังไม่ถึงจุดนั้นเราก็ทำให้เกิดความลังเล
สงสัย เพราะความลังเลสงสัย ในลัทธิอื่นๆ เนะ เขาเถียงกันอยู่ว่าพระเจ้าหลายองค์หรือพระเจ้า
องค์เดียว บางคนเชื่อว่าพระเจ้ามืดองค์เดียว บางลัทธิเชื่อว่าพระเจ้ามืดหลายองค์ แต่เวลาองค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้าปฏิเสศหมดเลย ไม่ให้เชื่อใครทั้งสิ้น

ไม่ให้เชื่อใครทั้งสิ้นนะ ให้เชื่อปัจเจกตั้ง สันติภูมิโก ให้เชื่อความเป็นจริงในหัวใจของเรา
ขึ้นมา ตัวของเราไม่ให้เชื่อใดๆ ทั้งสิ้น แล้วให้ประพฤติปฏิบัติไป ถ้าเป็นความจริงขึ้นมา เห็น
ไหม นี่เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นพระอรหันต์นะ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัม
พุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมา เห็นไหม นี่ชำระอัสวักขยญาณ เพราะอัสวักขยญาณ อวิชชาตัวนั้น
ทำให้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่รู้สิ่งใด

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบุพเพนิวาสานุสติญาณย้อนอดีตชาติไป ย้อนอดีตชาติไปแล้วทำอะไรได้ล่ะ? นี่จุตูปปาตญาณ เห็นไหม จุตูปปาตญาณ ตายแล้วเกิดๆ แล้วมันเป็นอย่างไรล่ะ? เวลาชำระอาสวะกิเลส อาสวัภยญาณชำระกิเลสสิ้นไป พอกิเลสสิ้นไปมันเห็นใจ เห็นไหม เวลาจิตมันเวียนตายเวียนเกิด นี่บุพเพนิวาสานุสติญาณ สิ่งที่เป็นอดีตชาติไม่มีที่สิ้นสุด ถ้ามีกิเลสอยู่ นี่จุตูปปาตญาณมันต้องเกิดไปข้างหน้าต่อไป เวลามันสิ้นสุดลงที่นี้ล่ะ? ถ้ามันสิ้นสุดลงที่นี้ คุณิพระเจ้าหลายองค์ พระเจ้าหลายองค์ บุพเพนิวาสานุสติญาณมันเป็นอะไรมาบ้าง?

มันเป็นอะไรมาบ้าง เห็นไหม นี่แล้วอยู่ในปัจจุบันพระเจ้าองค์เดียวๆ พระเจ้าองค์เดียวมันไปได้ไหม? พระเจ้าองค์เดียวมันมีสิ่งใดอยู่ แต่ถ้าชำระอวิชชา พอชำระอวิชชาไปแล้ว นี่สิ่งที่ข้ามทั้งดีและชั่ว สิ่งที่ข้ามทั้งดีและชั่วมันข้ามพ้นอย่างไรล่ะ? ถ้าการข้ามพ้น นี่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนลงที่นี้ พุทธศาสนาเราเขาเถียงกันพระเจ้าหลายองค์ พระเจ้าองค์เดียว เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่มีเลย พระเจ้าคือใคร? สรรพสิ่งในโลกนี้เป็นอนิจจัง สิ่งใดเป็นอนิจจังสิ่งนั้นเป็นทุกข์ ไม่มีสิ่งใดคงที่ จะเป็นสิ่งใดนะ จะเป็นตั้งแต่พรหมลงมา เขาเวียนตายเวียนเกิดทั้งนั้น

เวลาพระโศดาบัน เห็นไหม พระโศดาบันนี้พาดกระแสน้ำเกิดยังตายอีก ๗ ชาติ ถ้ายังเวียนตายเวียนเกิดไปอยู่ เวลาพระอนันท์เป็นพระโศดาบัน แล้วเวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกพระอนันท์นะ พระอนันท์คร่ำครวญมากเวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะปรินิพพาน พระอนันท์เป็นพระโศดาบันด้วย นี่คร่ำครวญนะ เรายังต้องเป็นผู้ฝึกฝนอยู่ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็จะปรินิพพานไปแล้ว ร้องให้คร่ำครวญนะ คร่ำครวญเสียใจ

นี่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเรียกพระอนันท์เข้ามา บอกว่า “อนันท์ อีก ๗ เดือนข้างหน้าเขาจะทำสังคายนา เธอจะได้เป็นพระอรหันต์ตอนนั้น”

นี่เธอจะได้เป็นพระอรหันต์ตอนนั้น สิ่งที่ว่าพระโศดาบัน แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าชี้ทางบอกกล่าวไว้ ทีนี้บอกกล่าวไว้ พระอนันท์ก็ว่าเวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรินิพพานไปแล้วเขาจะทำสังคายนา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่าวันทำสังคายนาเราจะเป็นพระอรหันต์ ไม่เป็นเสียที ไม่เป็นเสียที นี่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าชี้ทาง เราก็ไปยึดเอาตรงนั้นไป

สิ่งที่ว่าถ้ามั่นปล่อย เห็นใหม่ ถ้ามั่นปล่อย เวลาพระอานนท์พิจารณาปฏิบัติตลอดเวลา นี่
ทั้งนั่ง ทั้งเดินจงกรม ทำไมมันไม่เป็นเสียที สุดท้ายเหนื่อยมาก เราจะพักเสียหน่อย ผ่อนคลาย
ปล่อยวาง พอปล่อยวางเข้าไป สิ่งที้อาสวัชฌญาณเกิดจากจิตของพระอานนท์ สิ่งที้อาสวัชฌ
ญาณเกิดขึ้นมา มันเกิดขึ้นตามความเป็นจริง มันเกิดขึ้นจากมรรคญาณ มันเกิดขึ้นจากสังขรรณ
มันเกิดขึ้นจากมรรคในใจของพระอานนท์ พระอานนท์สำเร็จเป็นพระอรหันต์เลย แล้วสงสัยอีก
ไหม? สงสัยสิ่งใดอีกไหม?

นี่เขาทำสังคายนายู่ เห็นใหม่ ๔๘๘ องค์กร ต้อง ๕๐๐ องค์กร ขาดพระอานนท์อยู่องค์กรเดียว
เวลาพระอานนท์ ถ้าจะไปบอกว่าฉันเป็นพระอรหันต์ ฉันเป็นพระอรหันต์ ใครจะไปเชื่อ ใครจะ
ไปเชื่อสิ่งใดล่ะ? สิ่งใดมันวิเศษวิภาวะพระอรหันต์อย่างไรล่ะ? นี่พระอานนท์คำฉันไปเลย ไป
โผล่ท่ามกลางสงฆ์เลย นี่พอโผล่ท่ามกลางสงฆ์ พระอรหันต์ ๔๘๘ องค์กร แต่นี้ยังไม่เป็นพระ
อรหันต์ใช่ไหม? เข้าใจได้เลย ไม่ได้ถามพระอานนท์สักคำว่าเป็นพระอรหันต์หรือยัง? จะเป็น
พระอรหันต์หรือไม่เป็นพระอรหันต์ไม่ได้ถามเลย

นี่ทำสังคายนาริเริ่มต้นซัดพระอานนท์เลยว่าพระพุทธเจ้าพูดไว้อย่างไร? พูดเรื่องธรรมะไง
เวลาพระอุบาลีพูดเรื่องวินัย ทรงธรรมวินัยไว้ แต่พระอานนท์นี่เรื่องธรรมะ สุดตันตปิฎก สิ่ง
ต่างๆ ทีพระพุทธเจ้าเทศน์สอนใคร ว่าใครพระอานนท์จำได้หมด เพราะว่าองค์กรสมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้าเทศน์ให้พระอานนท์ฟัง แล้วจำได้หมดแล้ว ถ้าจำได้ จำได้เราก็จำได้ นี่เรา
ปฏิบัติกันนี่จำได้ จำได้นะ เดี่ยวทบทวน เดี่ยวก็ลืม เดี่ยวก็จำได้ เดี่ยวก็ลืม แต่ถ้ามั่นเป็นอริยสัจ
ขึ้นมาจากความจริงในหัวใจมันไม่ใช่เป็นความจำ มันเป็นความจริงขึ้นมา แล้วพระอานนท์เป็น
พระอรหันต์ขึ้นมา

สิ่งที้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพูดมันจะเข้าใจไปหมดนะ เข้าใจไปหมดว่าสิ่งนั้น
พูดอย่างไร พูดอย่างไร แล้วพระอรหันต์ซัด พระอรหันต์ตอบ พระอรหันต์ซัด พระอรหันต์ตอบ
นี่ทำสังคายนา แล้วเวลาเราประพฤติปฏิบัติกันเราก็บอกว่าเชื่อพระอรหันต์ ๕๐๐ องค์กร เราต้อง
เชื่อพระอรหันต์ ๕๐๐ องค์กรนะ พระอรหันต์ทำสังคายนามาแล้ว สังคายนามา ๒,๕๐๐ กว่าปีแล้ว
เพราะว่าพระพุทธเจ้าฉันพานก็ทำสังคายนา นี่ทำสังคายนา ต้องเชื่อพระอรหันต์ ๕๐๐ องค์กร
ต้องเชื่อพระอรหันต์ ๕๐๐ องค์กรแล้วสิ่งที้พระอรหันต์ ๕๐๐ องค์กรพูด

นี่สังคายนา คุณิตำรับตำรามันก็คลาดเคลื่อน มันก็แตกต่างกันไป นี่เชื่อพระอรหันต์ ๕๐๐ องค์ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นพระอรหันต์ เป็นศาสดาด้วย เวลาพระอานนท์ เห็นไหม เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่าเธอจะเป็นพระอรหันต์ๆ นี่ไปคิด ไปวิตก แต่สิ่งนั้น วิตกแต่พระพุทธเจ้าบอกว่าเป็นพระอรหันต์ เราก็พยายามทำของเราละ ความรู้สึกมรรคญาณในใจของเราเป็นอย่างหนึ่งนะ แต่เวลาสัญญาที่มันจำสิ่งว่าพระพุทธเจ้าบอกไว้

พระพุทธเจ้าบอกว่าจะเป็นพระอรหันต์ๆ มันแบ่งความรู้สึกนึกคิดออกเป็นสอง เวลามันบอก เออ เราจะพักสักหน่อย มันทิ้งจากสัญญาอารมณ์ที่พระพุทธเจ้าบอกว่าจะเป็นพระอรหันต์ทั้งหมดเลย แต่เวลามันเกิดขึ้นมามันเกิดขึ้นมาในใจของพระอานนท์ มันเป็นขึ้นมาเป็นความจริงเห็นไหม

นี่ก็เหมือนกัน เราศึกษานี้เราเชื่อพระอรหันต์ ๕๐๐ องค์...เชื่อ นี่เชื่อ ถ้าเราไม่เชื่ออะ ถ้าไม่เชื่อพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เราขาดจากความเป็นสงฆ์นะ รัตนตรัย นี่ถ้าเราถึงรัตนตรัยเราเชื่อของเรา แต่ความเชื่อก็เป็นความเชื่ออะ เวลาลัทธิต่างๆ เขาเถียงกัน พระเจ้าองค์เดียว พระเจ้าหลายองค์ พระเจ้าองค์เดียว พระเจ้าหลายองค์ก็เถียงกันไปนั่นละ เพราะว่าจิตของคนหยาบละเอียดแตกต่างกัน พอจิตของเราหยาบละเอียดแตกต่างกัน มันรู้ได้แตกต่างกันนะ

ในสมัยพุทธกาล เวลาเขาบอกว่าจิตเขาสงบแล้วเขาระลึกไม่ได้ อดีตชาติเขาระลึกไม่ได้ เวลาคนเกิดเป็นพรหม เวลามันต่อเนื่องมันยาวไกลนะ มันจะระลึกย้อนไปไม่ได้ แต่ถ้าคนเวลาเกิดตายๆ มันเกิดตายมันจะย้อนได้มาก ในสมัยพุทธกาล พระอรหันต์บางองค์ระลึกอดีตชาติได้ ๑๐ ชาติ ๑๐๐ ชาติ ๑,๐๐๐ ชาติ มันระลึกได้มากได้น้อยอยู่ที่ความสามารถ ที่นี้ความสามารถ สิ่งนี่สิ่งที่เป็นจริงมันยังอยู่ที่อำนาจวาสนาบารมีเลย แล้วเวลาบอกว่าระลึกอดีตชาติไม่ได้ๆ ไม่ได้ก็คือไม่ได้ ไม่ได้มันตัดตอน ถ้ามันพิจารณาของมันเดี๋ยวมันได้ ถ้ามันได้เพราะมันมี

นี่จิตนี้มันไม่เคยเกิดเคยตายจากภพชาตินี้ มันเวียนตายเวียนเกิดมาตลอด ถ้าไม่เวียนตายเวียนเกิดมันมาจากไหน? ถ้ามันเกิดมา คุณิเวลาเราเกิดมาเป็นลูกนี้พ่อแม่เดียวกัน ถ้าพ่อแม่เดียวกัน พ่อแม่ก็เป็นคนเดียวกัน ทำไมจิตนิสัยไม่เหมือนกัน? ทำไมความรู้สึกนึกคิดไม่เหมือนกัน? พ่อแม่คนไหนบ้างไม่ปรารถนาให้ลูกเรามีเขาวนปัญญา ให้ลูกเราฉลาดปราดเปรื่อง พ่อแม่คนไหนบ้างไม่ปรารถนาดีกับลูก แล้วเวลาลูกหลายคนมันจะมีความเหมือนกันไหมล่ะ?

มันไม่เหมือนกันเพราะอะไรล่ะ? ถ้ามันเกิดมาพ่อแม่เดียวกัน เริ่มต้นจากพ่อแม่คนเดียวกัน ทำไมมันแตกต่างกันล่ะ?

มันแตกต่างกันนะ ทางวิทยาศาสตร์เขาบอกยีนส์แตกต่าง พันธุกรรมอันเดียวกันนะ เวลาพูดถึงพันธุกรรม ธาตุขั้นต้นนี่พ่อแม่เป็นพระอรหันต์ของลูก เพราะเราได้ชีวิตนี้จากพ่อจากแม่ แต่จิตถ้ามันไม่ได้เกิดภพนี้ มันสิ้นอายุขัยจากภพอื่นมันก็มาเกิดในภพนี้ แล้วมันไม่เกิดในภพนี้มันก็จะไปต่อของมัน นี่จุดปบาทญาณมันต้องไปของมันไม่มีเว้นวรรค แล้วจิตมันอยู่ไหนล่ะ? ถ้าเราบอกว่าพระเจ้าองค์เดียวหรือพระเจ้าหลายองค์เราก็ไปวิตกวิจารณ์ ไปพยายามแสวงหาที่พึ่งจากข้างนอก ไปแสวงหาที่พึ่งจากข้างนอกใช้ไหม นี่ใครจะช่วยเหลือเรา ใครจะเจือจานเรา

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปฏิบัติเสขหมคเลย อตตะ หิ อตตะ โน นาโถ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน เราเกิดเป็นมนุษย์เป็นอริยทรัพย์ เราเกิดมาเพราะอะไร? เพราะเรามีอำนาจวาสนาเราถึงเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดเป็นมนุษย์เรามีสายบุญสายกรรม เราเกิดจากพ่อจากแม่ พ่อแม่ก็เลี้ยงดูเรามา นี่พ่อแม่เลี้ยงดูเรามา ถ้าเลี้ยงดูเรามา เราทำคุณงามความดีของเรา ถ้าความดีของเรา ความดีของโลก ความดีของโลกนะ นี่ความกตัญญูกตเวทีเป็นเครื่องหมายของคนดี เห็นไหม เป็นเครื่องหมายของคนดี เครื่องหมายของคนดี แล้วคนดีเป็นอย่างไรล่ะ?

นี่คนดี เห็นไหม เขาบอกว่า ไปวัดๆ ไปวัดนี้ไม่ดูแลพระอรหันต์ที่บ้าน พระอรหันต์ที่บ้านก็ดู ความสมบัติส่วนตนเราก็ดู เวลาศาสนาพุทธสอน ทาน ศีล ภavana ให้หัดภาวนากัน ให้ดูแล เวลาเราดูพ่อคุณแม่พระอรหันต์ของลูก แล้วเราก็ดูแลหัวใจของเรา ถ้าหัวใจของเรานะ พุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน เราแสวงหาพระๆ แสวงหาคุณธรรม แล้วใจของเราล่ะ? ถ้าเราเข้ามาสู่ใจของเรา นี่เรารักษาใจของเราด้วย ถ้าเรารักษาใจ อยู่ที่ไหนก็ภาวนาได้

ถ้าภาวนาได้ ถ้าจิตมันสงบเข้ามา นี่พอจิตมันสงบเข้ามา ถ้ามันใช้ปัญญาออกไป มันใช้ปัญญาออกไปนะมันเกิดภาวนามยปัญญา มันเกิดวิปัสสนาญาณ ถ้าเกิดวิปัสสนาญาณ นี่พระเจ้าองค์เดียวหรือพระเจ้าหลายองค์ล่ะ? อารมณ์มันเกิดทีเดียวหรือมันเกิดซ้อนๆ กันล่ะ? มันเกิดอย่างไรล่ะ? นี่มันพระเจ้าองค์ไหนล่ะ? แล้วสิ่งที่มันชำระล้างออกไปแล้วเป็นอกุศลปธรรมๆ นี่ในพุทธศาสนาว่าไม่ให้เชื่อใครหลายๆ มันจะไม่ให้เชื่อใคร แล้วเชื่อใครล่ะ?

ถ้าจิตมันรู้มันเห็นของมัน เวลามันวิปัสสนาไป เวลามันปล่อยวางนี่ตังคปหาน มันปล่อยวางชั่วคราวๆ เวลามันสมุจเฉตปหาน เวลากิเลสมันขาด เวลาสังโยชน์มันขาดไป เห็นไหม

เวลาสังโยชน์มันขาดไปมันรู้มันเห็นของมัน ถ้ามันรู้มันเห็นของมัน สิ่งที่ว่าจะเวียนตายเวียนเกิด เพราะนี่ว่าพระเจ้าองค์เดียว พระเจ้าหลายองค์

พระเจ้าองค์เดียว พระเจ้าหลายองค์มันก็เป็นภพ เทวดา อินทร์ พรหม ในพุทธศาสนา สอนถึงวัฏฏะอยู่แล้ว พระอินทร์นี่เป็นแค่เด็กถือบาตรขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เท่านั้น ดูพระอินทร์ เทวดามาล้างบาตร มาอุปัฏฐากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระสารีบุตรนะเวลาจะไปนิพพาน เทวดามาอุปัฏฐาก พรหมมาอุปัฏฐาก ทุกคนก็อยากอุปัฏฐากๆ แล้วเวลาเทวดา อินทร์ พรหมเป็นพระเจ้าไหม?

ฉะนั้น สิ่งที่ว่าเวลาจิตมันเวียนตายเวียนเกิดมันรู้ของมันมันเห็นของมัน แล้วเวลาเรา พิจารณาของเรา เวลากิเลสมันขาดออกไป มันไม่ไปอีกแล้ว นี่ข้ามพ้นทั้งดีและชั่ว สิ่งที่เป็นคุณ งามความดี เราทำกันนี้เราอาศัยคุณงามความดี แต่ถ้าเราไปติดความดีนะ ทำแล้วไม่ได้ผลอย่างที่เราพอใจอย่างที่เราปรารถนา มันก็จะง่อนแง่นนะ แต่ถ้าเราทำของเราจนเป็นความเคยชินนะ ความดีอย่างนี้เป็นความดีของโลก แล้วถ้าเรารักษาใจเรา

นี่เราอนุโมทนาทาน เราเห็นเขาทำคุณงามความดี เราประพฤติปฏิบัติไป เราอนุโมทนา ไปกับเขา แล้วถ้าใครประพฤติปฏิบัติได้มรรคได้ผล เรายิ่งชื่นใจยิ่งพอใจไปกับเขา ขอให้ปฏิบัติ ให้ได้ผลเถอะ แล้วมีอะไรบอกกันบ้าง คูสิดูพระเจ้าพิมพิสาร เห็นไหม เวลาเจ้าชายสิทธัตถะ ออกมาจากกบิลพัสดุ์ เข้าใจว่าโดนเขาขังไว้ปล่อยออกมา ให้กองทัพครึ่งหนึ่งนะ ให้ไปเอาเมืองนั้นคืน

เจ้าชายสิทธัตถะบอก “ไม่ใช่ ปรารถนาเป็นโพธิญาณ ออกมาเอง ออกมาประพฤติ ปฏิบัติ” พระเจ้าพิมพิสารบอกไว้เลยนะ “ถ้าอย่างนั้นเวลาประพฤติปฏิบัติไปแล้ว ถ้าตรัสรู้ธรรม แล้วให้กลับมาสอนด้วย ให้กลับมาสอนด้วย” สุดท้ายแล้วองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า กลับมาสอนพระเจ้าพิมพิสารเป็นพระโสดาบัน

นี่ก็เหมือนกัน ใครประพฤติปฏิบัติก็สาธุ สาธุนะ ช่วยสั่งช่วยสอน ช่วยบอกเขาที เพราะอะไร? เพราะคนปฏิบัติแล้วมันมีอุบายวิธีการไง เหมือนคนทำงานประสบความสำเร็จเขามีอุบาย ของเขา เขามีประสบการณ์ของเขา ประสบการณ์อันนั้นบอกมันที มันอันนี้ มันไปไม่ได้ ถ้ามี ประสบการณ์นั้นจะได้แหวกว่ายออกไป มันจะพาจิตของมันผ่านออกไป นี่ใครปฏิบัติได้ขอให้ ปฏิบัติแล้วประสบความสำเร็จเถิด แล้วสิ่งนั้นช่วยบอกช่วยสอนด้วย ถ้ามันมีความจริงของมัน

ขึ้นมา แล้วเวลาปฏิบัติ เห็นใหม่ นี่เราจะรักษาใจของเรา ดูแลใจของเรา ถ้าใจของเรามันเป็นจริงขึ้นมา

นี่อตุตา หิ อตุตโน นาโถ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน องค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปฏิบัติธรรมคนละ ปฏิเสธทั้งนั้น ปฏิเสธให้รักษาใจตัวเอง ให้ดูแลใจตัวเอง ถ้าเราเป็นขึ้นมาเอง แต่ในปัจจุบันนี้พวกเราอ่อนแอใจ พอจิตใจเราอ่อนแอเราหวังพึ่งข้างนอก หวังพึ่งข้างนอก ทำบุญกุศล บุญกุศลมันก็เป็นสิ่งที่ทำให้จิตใจมันผ่อนคลาย จิตใจมันผ่อนคลาย จิตใจมันมีสติปัญญา การทำบุญกุศลก็เพื่อให้จิตใจมันผ่อนคลาย แล้วคุณเวลาเราบอกเราสอนลูกเรา ถ้าเขาเข้าใจ เขาพอใจนะ มันพูดคำเดียว ถ้าเขาไม่เข้าใจ เขาไม่เข้าใจเราพูดแล้วพูดเล่า

นี่ก็เหมือนกัน เราทำบุญกุศลให้จิตใจเราผ่อนคลาย ให้มันฉลาดขึ้นมา ถ้ามันฉลาดขึ้นมา มันรู้แจ้งของมัน มันรู้ผิดรู้ถูกของมัน มันจะพาชีวิตมันไปลุ่มๆ ดอนๆ ไหม? มันก็จะพาชีวิตมันไปยังยีนนะสิ แล้วถ้ามันมีสติปัญญาของมัน มันแก้ไขของมัน มันจะสำเร็จของมัน มันจะเป็นไปของมัน นี่อริยสัจ สัจธรรมมันอยู่ที่นี้ ถ้าสัจธรรมมันอยู่ที่นี้เราไม่หวังพึ่งใครเลย หวังพึ่งใจของเรา ทำจิตใจของเราให้เข้มแข็ง แล้วเราประพฤติปฏิบัติของเราให้จิตใจของเราเป็นธรรมขึ้นมา เป็นอกุปปธรรม อฐานะที่จะเปลี่ยนแปลง อฐานะที่มันจะเป็นอนิจจัง

นี่สัพเพ ชัมมา อนัตตา สิ่งใดเป็นอนัตตา สิ่งใดเป็นอนิจจัง สิ่งใดเป็นอนิจจังสิ่งนั้นเป็นทุกข์ สิ่งใดเป็นทุกข์สิ่งนั้นเป็นอนัตตา มันหมุนเวียนเปลี่ยนแปลงของมันตลอดเวลา ถ้าเป็นอกุปปธรรม อฐานะที่จะเปลี่ยนแปลง สมบัติของเราอยู่ที่นี้ แต่ตอนนี้จิตใจเราหวั่นไหว จิตใจเราอ่อนแอ จิตใจเราคลอนแคลน จิตใจเราไม่มีหลักมีเกณฑ์เลย ทำความสงบของใจเข้ามา ถ้าสงบแล้วเราใช้ปัญญาพิจารณาของเราเข้าไป

เวลามันชำระล้างแล้ว เห็นใหม่ อกุปปธรรม อฐานะที่จะเปลี่ยนแปลง อยู่ในหัวใจของเราที่ลุ่มๆ ดอนๆ นี่แหละ เวลามันลุ่มลुकคลุกคลานก็ลุ่มลुकคลุกคลาน เวลามันดีขึ้นมาที่รู้ว่ามันดีแล้วมันคืออย่างไรเราจะรู้ของเราเพื่อประโยชน์กับเรา เอวัง